

Силабус курсу

«Глобальна безпека та міжнародні конфлікти»

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 29 Міжнародні відносини

Спеціальність – 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

Освітньо-професійна програма – «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

Рік навчання: 1

Семестр: 2

Мова викладання: українська

Керівник курсу

III

к.ю.н., доц. Яремко Оксана Михайлівна

Контактна інформація yaremko_oksana@ukr.net

Опис дисципліни

Навчальна дисципліна «Глобальна безпека та міжнародні конфлікти» спрямована на формування у студентів ґрунтовних знань про основні проблеми глобальної безпеки та міжнародних конфліктів, структуру та умови формування системи безпеки різних рівнів у сучасному багатополісному світі, розкриття основних проблем, що виникають під час конфліктів між акторами міжнародних відносин; аналіз закономірностей, які лежать в основі цих конфліктів

Структура курсу

Години (лек./сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 1	1. Теоретико-методологічне підґрунтя вивчення проблем глобальної безпеки. Специфіка міжнародного конфлікту	Вивчити загальну характеристику навчальної дисципліни «Глобальна безпека та міжнародні конфлікти». Знати багатоаспектність змісту національної, регіональної та міжнародної безпеки, основні поняття і категорії системи безпеки, види, компоненти й фактори безпеки. Розуміти співвідношення національної, регіональної та міжнародної безпеки. Оволодіти знаннями про конфлікт як соціальну реальність, конфлікт та суспільне середовище, конфлікт як невід'ємну частину соціальної системи, конфлікт та кризу. Розуміти поняття міжнародного конфлікту / міжнародної кризи, специфіку цих явищ порівняно із загальним поняттям конфлікту.	Групові завдання
2 / 1	2. Основні наукові концепції проблем безпеки. Типологія міжнародних конфліктів	Розуміти зміст поняття «концепції безпеки», історичні форми системи національної і колективної безпеки. Вивчити еволюцію підходів, науково-теоретичні концепції, вітчизняні та зарубіжні школи проблем безпеки. Розуміти роль школи політичного реалізму в теорії проблем безпеки. Знати об'єктивістський та суб'єктивістський підходи трактування безпеки, політичний та соціальний підходи до	Групові завдання

		формування безпеки. Отримати знання про суб'єкти та об'єкти, систему забезпечення, критерії індикаторів та порогові рівні безпеки. Уміти аналізувати правову базу безпеки: особистості, суспільства, держави, глобального простору, а також причин і чинників, що зумовлюють розвиток міжнародного конфлікту. Знати типологію міжнародних конфліктів.	
2 / 2	3. Політична безпека регіону та її структура. Динаміка розгортання міжнародного політичного конфлікту	Розуміти поняття і основний зміст «національна безпека» з позицій суверенітету держави. Знати основні елементи національної безпеки, поняття «національні інтереси», просторову та змістову динаміку національних інтересів. Отримати знання про наукові концепції «національного інтересу». Отримати розуміння про «державний інтерес» та його трактування з різних політологічних точок зору. Вміти аналізувати систему захисту та реалізації національної безпеки, а також концепції національної безпеки країн.	Пот. оп.
4 / 1	4. Військово-політична безпека регіону. Аналіз міжнародних конфліктів	Отримати знання про військово-політичну безпеку регіону. Розуміти поняття і основні риси аналізу міжнародних конфліктів. Знати основні цілі та вихідні точки аналізу міжнародних конфліктів. Уміти робити геополітичний, економічний, соціальний та соціокультурний аналіз ситуації міжнародної безпеки в контексті міжнародного конфлікту.	Групові завдання
4 / 1	5. Європейська регіональна безпека. Роль міжнародних організацій у врегулюванні та запобіганні міжнародним конфліктам	Розуміти поняття, параметри і масштаби європейської регіональної безпеки. Знати характеристику, принципи функціонування і спрямування розвитку системи зовнішньої безпеки європейського регіону. Оволодіти знаннями про основні напрямки підтримання європейської регіональної безпеки, проблеми центрів сили в сучасному європейському політичному середовищі, значення етнічного чинника і культурних традицій Європи у формуванні системи регіональної безпеки. Уміти давати характеристику наявних регіональних структур системи європейської безпеки, розкривати роль ЄС, НАТО, ЗЕС, ОБСЄ у підтриманні європейської і світової безпеки тощо.	Групові завдання
4 / 2	6. Нові форми співробітництва в Європі з питань безпеки. Основні форми подолання конфліктних ситуацій у сучасних міжнародних відносинах	Знати поняття і структуру міжнародної (глобальної) системи безпеки. Вміти аналізувати традиційну та сучасну моделі міжнародної безпеки, давати характеристику сучасним загрозам міжнародній системі безпеки. Розуміти проблеми забезпечення глобальної безпеки, основні напрямки забезпечення міжнародної безпеки, поняття «міжнародна стабільність», «статус-кво», «баланс сил» і «рівновага сил» у міжнародній безпеці.	Пот. оп.

2 / 2	7. Традиційна й сучасна моделі міжнародної безпеки	Вміти аналізувати роль США у формуванні глобальної системи безпеки, основні проблеми «боротьби з тероризмом», значення боротьби з тероризмом у трансформації глобальної системи безпеки. Отримати знання про американо-афганський конфлікт та нові проблеми забезпечення міжнародної політичної стабільності й безпеки у світі. Розуміти суть американо-іракської війни і проблеми встановлення політичної стабільності на Близькому Сході. Знати про діяльність міжнародних організацій системи безпеки. Уміти аналізувати різні аспекти проблеми відвернення третьої світової війни та роль національних і регіональних форм безпеки у цьому процесі. Отримати знання щодо сучасних процесів політичної глобалізації та економічної інтеграції з позицій міжнародної безпеки.	Групові завдання
4 / 2	8. Міжнародні конфлікти 21 століття. Проблеми та перспективи функціонування сучасних і формування нових регіональних і глобальної системи безпеки	Отримати знання про НАТО та його структуру. Розуміти сутність основних функцій НАТО. Оволодіти знаннями щодо програми «Розширення НАТО на Схід», її завдань, а також щодо програми «Партнерство заради миру». Вміти аналізувати діяльність НАТО в регіонах світу, а також основні проблеми реструктуризації НАТО.	Групові завдання
4 / 2	9. Нова роль НАТО у конфігурації політичних сил у Європі та світі	Розуміти суть концепції національної безпеки України. Здійснювати аналіз законодавчих основ забезпечення системи безпеки в Україні. Отримати знання про національні інтереси України. Вміти охарактеризувати основні загрози національній безпеці України. Отримати знання про структуру та основні напрями державницької політики національної безпеки України. Вміти аналізувати систему забезпечення національної безпеки України, основні проблеми її формування з позиції входження у Раду Європи, зв'язки України з НАТО і можливі перспективи входження у його структуру. Знати про відносини України з її сусідами з позиції системи безпеки, а також про роль українського фактору у формуванні загальноєвропейської безпеки.	Пот. оп.
4 / 1	10. Україна в системі європейської та міжнародної безпеки	Знати суть концепції національної безпеки України. Вміти аналізувати законодавчі основи забезпечення системи безпеки в Україні. Усвідомлювати національні інтереси України. Уміти давати характеристику основних загроз національній безпеці України. Аналізувати структуру й основні напрями державницької політики національної безпеки України. Знати систему забезпечення національної безпеки України. Розуміти проблеми формування національної безпеки України з позиції входження її в Раду Європи та вміти формулювати шляхи їх вирішення.	Групові завдання

Літературні джерела

1. Громовенко К. В. Міжнародно-правове регулювання збройних конфліктів : навчально-методичний посібник / К. В. Громовенко, М. В. Грушко, К. В. Мануїлова. Одеса : Вид-во «Юридика», 2023. 132 с.
2. Єремєєва І. А. Теорії цивілізацій та міжнародні конфлікти : підручник / І. А. Єремєєва. Дніпро : ДДУВС, 2021. 144 с.
3. Іжнін І. І. Міжнародні конфлікти (кінець XIX - перша половина XX століття): підручник / І. Іжнін, С. Пик, К. Поліщук ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2019. 448 с.
4. Інтерпретації російсько-українського конфлікту в західних наукових і експертно-аналітичних працях / [В. Кулик та ін.] ; за ред. Володимира Кулика ; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. Київ : ІПіЕНД, 2020. 325 с.
5. Кравченко В. Що важливо знати про конфлікт у Сирії. URL.: <https://dt.ua/international/scho-vazhlivoznati-pro-konflikt-u-siriyi-.htm>.
6. Кріс Восс, Тал Рез. Ніколи не йдіть на компроміс. Техніка ефективних переговорів. К.: Наш Формат, 2019. 264 с.
7. Ледерак Дж. П. Розбудова миру: стале примирення в розділених суспільствах. Київ: Дух і літера, 2019. 250 с.
8. Лікарчук Д. С. Роль міжнародних організацій у врегулюванні зовнішньополітичних конфліктів. Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти. 2020. Вип. 5. С. 35-44.
9. Медведєва О. Р., Лікарчук Д. С. Роль ООН у врегулюванні міжнародних конфліктів. Молодий вчений. 2021. № 4 (92). С. 245-247. URL:<https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/536/521>
10. Міжнародні конфлікти у сучасному світі: від регіонального протистояння до глобального суперництва. Матеріали міжнародної наукової конференції. (Львів, 16 грудня 2022 р.) / Упорядники: Мальський М. З., Кучик О. С., Вовк Р. В. Львів : Факультет міжнародних відносин ЛНУ ім. І. Франка, 2022. 129 с.
11. Нікітін А. А. Міжнародна безпека як чинник національної безпеки держави. Морська безпека. 2024. №1. С. 50-56. URL. : <https://doi.org/10.32782/msd/2024.1/06>
12. Партико Н. В. Психологія конфліктів. Львів: В-во Львівська політехніка, 2019. 132 с.
13. Петрінко В. С. Конфліктологія: курс лекцій, енциклопедія, програма, таблиці. Навчальний посібник. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2020. 360 с.
14. Примуш М. В., Осоловська А. О. Політико-правові аспекти міжнародних конфліктів крізь призму системності в міжнародних відносинах. Політичне життя. 2021. №1. С. 109-114.
15. Світ заморожених конфліктів : головні зіткнення і територіальні суперечки сучасності. URL. : <https://www.rfi.fr/uk/%D0%BC%D1%9>
16. Стамат В. М. Міжнародні конфлікти як прояв глобальних небезпек світу. Глобальні цілі сталого розвитку – безпека світу, соціально-економічні та екологічні прояви, можливості активізації партнерства. URL.: <http://dspace.mnau.edu.ua/jspace/handle/123456789/8278>.
17. Сучасні міжнародні конфлікти: від регіонального протистояння до глобального суперництва. Матеріали міжнародної наукової конференції. (Львів, 18-19 грудня 2020 р.) / Упорядники : Мальський М. З., Вовк Р. В., Кучик О. С. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2020. 168 с.
18. Сучасні теорії миру та конфліктів: Комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни : навч. посіб. для студентів спеціальності 054 «Соціологія» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад. : Багінський А. В. Електронні текстові дані 1 файл: 146 Кб(ит). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 55 с.
19. Тихомирова Є. Б., Постоловський С. Р. Конфліктологія та теорія переговорів : підручник. В-во : Університетська книга, 2023. 240 с.
20. Як, коли і де працює діалог: практ. посіб. / Гусєва К., Проценко Д. К.: В-во Organization for Security and Cooperation in Europe, 2019. 50 с.
21. Conflict: The Evolution of Warfare From 1945 to Ukraine. Harper Collins. Andrew Roberts David Petraeus 2023, 544 p.
22. Matthew A. Cronin, Kevin W. Rockmann, Claus W. Langfred. (2020). Negotiation: Moving From Conflict to Agreement. SAGE Publications, Incorporated.
23. Onditi F. (2020). Conflictology: Systems, Institutions, and Mechanisms in Africa. London: Lexington Books, Rowman&Littlefield, 2020. 496 p.
24. The World in Conflict: Understanding the World's Troubles pots (Economist Books) Hardcover – August 1, 2023by JohnAndrews (Author). 320 p.

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання усіх видів завдань студентами і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів проводиться в установленому порядку.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час проведення контрольних заходів заборонені. Під час контрольного заходу студент може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції інституту.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3
40%	40%	5%	15%
Поточне опитування	Модульний контроль 1	Тренінги	Самостійна робота
1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (3 занять, 5 тем – 3 оцінки). 2. Модульний контроль 1 проводиться на 3 практичному занятті. Оцінка за Модульний контроль 1 виставляється на підставі виконання письмового завдання, а саме: 15 тестових завдань, кожне з яких має 4 бали і одне теоретичне питання, яке має 40 балів.		Оцінювання розробленого і проведеного тренінгу, щодо характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав для попередження та врегулювання міжнародних конфліктів; здатність аналізувати структуру та динаміку міжнародних конфліктів, а також обирати і застосовувати альтернативні способи їх запобігання та вирішення	Оцінювання написання рефератів, есе

Шкала оцінювання:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом